

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 22, 2019

Nummer 22, 2019

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2019:666](#) 05-09-2019
R./P.

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1689](#) 01-11-2019

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2019:4022](#) 31-10-2019

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2019:4020](#) 31-10-2019

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2019:3846](#) 22-10-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:8686](#) 17-10-2019

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:2795](#) 01-10-2019

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:2829](#) 16-07-2019

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:2833](#) 02-07-2019

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:4953](#) 30-10-2019

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:4924](#) 28-10-2019

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:4741](#) 30-09-2019

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 10-09-2019

Strand Lobben/Noorwegen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Deze prejudiciële procedure betreft kort gezegd de vraag of het ouders vrijstaat aan een overeenkomst met betrekking tot kinderalimentatie een niet-wijzigingsbeding te verbinden.

Deze prejudiciële procedure gaat over een beding dat ouders zijn overeengekomen en waarin is bepaald dat de vastgestelde kinderalimentatie niet kan worden gewijzigd, ook niet als zich een wijziging van omstandigheden voordoet die zonder zo'n beding zou leiden tot aanpassing van die kinderalimentatie. De vraag is of zo'n beding geldig is.

De rechtbank heeft de volgende prejudiciële vragen aan de Hoge Raad gesteld:

1. Is een niet-wijzigingsbeding met betrekking tot kinderalimentatie gelet op de aard van de onderhoudsverplichting nietig?
2. Indien de vraag onder 1 ontkennend wordt beantwoord: is een niet-wijzigingsbeding met betrekking tot kinderalimentatie wel nietig wanneer ten nadele van de onderhoudsgerechtigde wordt afgeweken van de wettelijke en in de rechtspraktijk ontwikkelde maatstaven van behoefte en draagkracht?
3. Dient ingeval het beding geldig is en de toets van artikel 1:159 lid 3 BW moet worden aangelegd deze toets net zo stringent te worden toegepast als bij partneralimentatie dan wel minder stringent?

De Hoge Raad heeft de prejudiciële vragen die zich voor gezamenlijke beantwoording lenen als volgt beantwoord. Voor zover een niet-wijzigingsbeding inhoudt of ertoe strekt dat een toename van de draagkracht van een onderhoudsplichtige of van de behoefte van het kind niet kan leiden tot een hogere kinderalimentatie, is dit beding nietig op grond van artikel 3:59 BW in verband met artikel 3:40 lid 1 BW. Die inhoud of strekking is in strijd met de dwingendrechtelijke bepaling dat iedere ouder ten minste verplicht is naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van minderjarige kinderen (art. 1:404 lid 1 BW). Voor zover een niet-wijzigingsbeding inhoudt of ertoe strekt dat een afname van de draagkracht van een onderhoudsplichtige of van de behoefte van het kind niet kan leiden tot

een lagere kinderalimentatie, is dit beding in beginsel niet in strijd met de regel dat kinderalimentatie ten minste aan de wettelijke maatstaven moet voldoen, en kan aan dit beding rechtsgevolg toekomen. Dat kan anders zijn als de onderhoudsplichtige ouder ook onderhoudsverplichtingen heeft jegens andere kinderen, onder wie kinderen uit andere relaties. In dat geval zou het niet-wijzigingsbeding immers in strijd kunnen komen met de regel dat bij het bepalen van de draagkracht van de onderhoudsplichtige rekening gehouden moet worden met onderhoudsverplichtingen jegens andere kinderen.

Uit het voorgaande volgt dat aan een niet-wijzigingsbeding rechtsgevolg kan toekomen. Voor dat geval stelt de derde prejudiciële vraag aan de orde of de toets van artikel 1:159 lid 3 BW moet worden aangelegd en zo ja, of die toets net zo stringent dient te worden toegepast als bij partneralimentatie. Artikel 1:159 BW regelt het niet-wijzigingsbeding bij partneralimentatie. Artikel 1:159 lid 3 BW bepaalt kort gezegd dat de partneralimentatie ondanks een niet-wijzigingsbeding op verzoek van een van partijen toch gewijzigd kan worden op grond van een zo ingrijpende wijziging van omstandigheden dat de verzoeker naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer aan het beding mag worden gehouden. Aan analoge toepassing van dit voorschrift op een niet-wijzigingsbeding bij kinderalimentatie bestaat geen behoefte. Indien aan een dergelijk beding rechtsgevolg toekomt, is daarop artikel 6:216 BW in verbinding met artikel 6:248 lid 2 BW en met artikel 6:258 BW van toepassing. Een beroep op die bepalingen ligt bijvoorbeeld in de rede als de draagkracht van de onderhoudsplichtige zodanig is verminderd dat hij niet langer in staat is in zijn eigen levensonderhoud te voorzien bij het ongewijzigd in stand laten van de vastgestelde kinderalimentatie. Indien een dergelijk beroep slaagt, is de overeenkomst vatbaar voor wijziging op de voet van artikel 1:401 lid 1 BW.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1689

Zaaknummer: 19/02398

RECHTSPRAAK

Beëindiging gezag vader. De Raad voor de Kinderbescherming heeft in eerste aanleg beëindiging van het gezag van de vader verzocht, omdat de vader veroordeeld is voor poging tot moord op zijn kinderen door brand te stichten in huis. De rechtbank wijst het verzoek af. De moeder gaat in hoger beroep van deze uitspraak. Het hof wijst de gezagsbeëindiging toe.

De Raad voor de Kinderbescherming (Raad) heeft de rechtbank verzocht om het gezag van de vader te beëindigen, omdat hij is veroordeeld voor poging tot moord op zijn kinderen door op meerdere plekken brand te stichten in zijn huis terwijl de kinderen op zolder lagen te slapen. De rechtbank heeft het verzoek afgewezen. De moeder is van deze beschikking in hoger beroep gekomen. De Raad heeft het verzoek in hoger beroep gehandhaafd.

Het hof is van oordeel dat aan de wettelijke gronden voor beëindiging van het gezag van de vader over de kinderen is voldaan. Vooropgesteld wordt dat de wetgever in artikel 1:247 lid 1 BW het gezag niet onvoorwaardelijk aan een ouder toevertrouwt, maar het beschouwt als een recht en een plicht van de ouder om de minderjarige kinderen te verzorgen en op te voeden. In artikel 1:247 lid 2 BW is bepaald dat onder verzorging en opvoeding mede moet worden verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en het lichamelijk welzijn en de veiligheid van de kinderen. In de verzorging en opvoeding van de kinderen passen de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling toe.

De moeder heeft eind 2017 besloten het huwelijk van de ouders te beëindigen. Dit heeft geleid tot oplopende spanningen tussen de ouders. De vader kon de echtscheiding moeilijk accepteren. Vanaf november 2017 zijn er meldingen gedaan van huiselijk geweld van de vader richting de moeder. Veilig Thuis heeft tot februari 2018 als hulpverlener gefungeerd. Daarna heeft Veilig Thuis de zaak met een veiligheidsplan overgedragen aan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De vader is de moeder zowel fysiek als telefonisch veelvuldig blijven lastigvallen. Die situatie leidde tot veel spanning bij de moeder. De kinderen werden belast door de onderlinge strijd van de ouders. De moeder is met de kinderen in februari 2018 verhuisd. Op 15 juni 2018 is de vader een straatverbod opgelegd voor de duur van zes

maanden. CJG en een mediator hebben getracht om samen met de ouders tot ouderschapsafspraken te komen met name over de zorgregeling. Dit is niet gelukt. Op 28 november 2018 verbleven de kinderen bij de vader. Er ontstond toen een brand in het huis van de vader. De vader is 's morgens vroeg samen met de kinderen uit de woning gered en overgebracht naar het ziekenhuis. Hij is op 30 november 2018 aangehouden als verdachte van brandstichting. In de week voorafgaande aan de brand waren de spanningen tussen de ouders hoog opgelopen. De vader dreigde gedurende die periode richting de moeder met zelfmoord.

De vader is op 20 augustus 2019 door de rechtbank veroordeeld tot een gevangenisstraf van acht jaar en tot terbeschikkingstelling met bevel tot verpleging, voor poging tot moord op zijn drie kinderen en opzettelijke brandstichting met onder meer levensgevaar voor omwonenden. Hij heeft in de woonkamer op verschillende plekken brand gesticht, terwijl de kinderen op zolder lagen te slapen. De kinderen bevonden zich, aldus het vonnis, in een afhankelijke positie van de vader en waren weinig weerbaar. De twee jongste kinderen zijn bewusteloos uit de woning gehaald. Dat alle drie de kinderen de brand hebben overleefd is volgens het vonnis niet aan de vader, maar aan het adequate optreden van de brandweer te danken. Uit de dubbelrapportage die in het kader van de strafzaak is opgemaakt blijkt dat de vader kampt met een persoonlijkheidsstoornis. Tot op heden volhardt hij in zijn houding de oorzaak van zijn problemen buiten zichzelf te leggen. Blijkens het raadsrapport onderkent de vader onvoldoende dat hij dringend hulp nodig heeft en ook in het strafrechtelijk traject is behandeling in een vrijwillig kader niet van de grond gekomen.

De kinderen hebben bij voormelde brand een trauma opgelopen. Bovendien hebben de kinderen vanaf het moment dat de vader in voorlopige hechtenis zit, geen contact meer met hem gehad. Het hof acht een ernstige bedreiging van de ontwikkeling van de kinderen dan ook reëel. Gelet op het voorgaande, in samenhang bezien, is het hof bovendien van oordeel dat de vader niet in staat is om de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding binnen een voor de kinderen aanvaardbare termijn te dragen. Het hof acht de beëindiging van het gezag van de vader in het belang van de kinderen ook noodzakelijk. De vader heeft naar voren gebracht dat hij te allen tijde zal meewerken aan beslissingen van de moeder ten aanzien van de dagelijkse verzorging en opvoeding van de kinderen. Wat hiervan zij, het hof is gelet op het hiervoor omschreven zeer ernstige strafbare gedrag van de vader jegens de kinderen en op de nadelige gevolgen hiervan voor de kinderen – voor hen is de brand traumatisch geweest – van oordeel dat er geen plaats meer is voor de uitoefening van het gezag over de kinderen door de vader, nog los van de vraag of de vader vanwege zijn psychische toestand voldoende kan meedenken in het belang van de kinderen. Het hof laat daarbij nog daar dat van de moeder in de huidige omstandigheden niet gevergd kan worden dat zij met de vader in overleg treedt over belangrijke beslissingen aangaande de kinderen. Daarbij komt dat het hof er

onvoldoende van overtuigd is geraakt dat de verzoeken van de moeder aan de vader om mee te werken aan de afgifte van identiteitspapieren en de vakanties van de kinderen zijn vertraagd door het feit dat de vader in detentie zit.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 31-10-2019

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2019:4020

Zaaknummer: 200.264.637_01

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Vaststellingsovereenkomst over de afkoop van partneralimentatie. Van de rechtsgeldigheid wordt uitgegaan. Daarover is al eerder beslist. Alimentatieplicht is geëindigd. Het is dan niet mogelijk om wijziging te verzoeken van het recht op alimentatie.

Partijen hebben een affectieve relatie gehad die feitelijk in 2007 is geëindigd. In 2008 hebben partijen een vaststellingsovereenkomst gesloten over onder andere de partneralimentatie. Deze is afgekocht door de man voor een bedrag van € 275.000. Bij vonnis in kort geding van 17 oktober 2008 heeft de rechter in kort geding bepaald dat sprake is van een rechtsgeldige vaststellingsovereenkomst tussen partijen ter zake van onder meer de afkoop van partneralimentatie. Bij beschikking van 13 januari 2009 heeft de Rechtbank Oost-Brabant bepaald dat het gaat om een rechtsgeldige vaststellingsovereenkomst. De rechtbank is toen ten aanzien van de totstandkoming van deze overeenkomst niet gebleken van nieuwe feiten en omstandigheden die thans tot een ander oordeel zouden moeten leiden en de rechtbank was verder van oordeel dat het beroep van de vrouw op de door haar aangedragen wilsgebreken, faalt. Van deze beschikking is niet in hoger beroep gegaan.

De vrouw vraagt in hoger beroep om een zeer hoge partneralimentatie. Zij meent dat de man ten onrechte blijft herhalen dat partijen een vaststellingsovereenkomst hebben gesloten, terwijl de man de onderhandelingen voortijdig heeft beëindigd. De vaststellingsovereenkomst voldoet niet aan de wettelijke vereisten.

De man stelt dat de rechter al heeft geoordeeld over de rechtsgeldigheid van de vaststellingsovereenkomst. De partneralimentatie is afgekocht. De rechtbank heeft ook geoordeeld over het niet-wijzigingsbeding, voor zover dat beding al nodig is. De beslissing van de rechtbank heeft gezag van gewijsde gekregen.

Het hof oordeelt als volgt. Het hof stelt vast dat partijen op 15 juli 2008 een rechtsgeldige overeenkomst hebben gesloten ten aanzien van de door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie, welke overeenkomst de rechtbank in haar beschikking van 13 januari 2009 heeft gekwalificeerd als een rechtsgeldige vaststellingsovereenkomst. Vast staat verder dat de rechtbank van oordeel was dat er sprake was van een geldig niet-wijzigingsbeding in de zin

van artikel 1:159 BW.

Tegen geen van beide beslissingen van de rechtbank is door de vrouw hoger beroep ingesteld.

Allereerst komt het hof toe aan de vraag of wijziging gevraagd kan worden van een rechtsgeldig tot stand gekomen vaststellingsovereenkomst waarbij de partneralimentatie is afgekocht. Een van de essentialia van de vaststellingsovereenkomst is dat zij wordt gesloten ter beëindiging of ter voorkoming van onzekerheid of een geschil tussen partijen.

Bij een vaststellingsovereenkomst binden partijen zich jegens elkaar aan een vaststelling omtrent hetgeen rechtens tussen hen geldt, ook voor zover deze toestand mocht afwijken van de tevoren bestaande rechtstoestand. De vaststellingsovereenkomst wordt derhalve gesloten met het oog op een bestaande of toekomstige onzekerheid die door de overeenkomst wordt voorkomen of beëindigd.

Hiervan is in deze zaak sprake; tussen partijen was immers een kwestie van partneralimentatie in geschil. Ter beslechting van dit geschil maar tevens ter voorkoming van onzekerheid omtrent de financiële verplichtingen over en weer zijn partijen overeengekomen dat de man aan de vrouw een bedrag van € 275.000 zou voldoen teneinde daarmee ineens aan de alimentatieverplichting jegens haar te voldoen en dat de vrouw afziet van partneralimentatie. Het hof stelt verder vast dat aan deze vaststellingsovereenkomst voor zover het de partneralimentatie betreft daadwerkelijk uitvoering is gegeven.

Nu het gevolg van deze tussen partijen gesloten vaststellingsovereenkomst is dat er geen recht meer bestaat op partneralimentatie is het naar het oordeel van het hof niet mogelijk om wijziging van (dat recht op) partneralimentatie te verzoeken.

Dat betekent ook dat de vraag of partijen wel of niet een niet-wijzigingsbeding gesloten hebben rechtens niet relevant is. Immers, het recht op partneralimentatie is beëindigd.

Het hof komt derhalve niet meer toe aan (i) de vraag of er sprake is van een ondertekening door partijen van de vaststellingsovereenkomst gelet op het vereiste zoals opgenomen in artikel 1:159 lid 1 BW en (ii) de vraag of de beslissing van de rechtbank in haar beschikking van 13 januari 2009 dat er sprake is van een niet-wijzigingsbeding welke beslissing, nu daartegen niet tegen geappelleerd is, gezag van gewijsde heeft gekregen. De grieven van de vrouw ter zake van de partneralimentatie falen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 31-10-2019

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2019:4022

Zaaknummer: 200.246.806_01

RECHTSPRAAK

Verzoek om gezamenlijk gezag. Nederlandse rechter niet bevoegd om kennis te nemen van dit verzoek omdat volgens de rechtbank de gewone verblijfplaats van het kind op Bonaire is.

De vader heeft de rechtbank verzocht om hem voortaan samen met de moeder met het gezag over hun dochter te belasten. De ouders hebben een relatie gehad. Daaruit is een kind geboren dat de vader erkend heeft.

De rechtbank gaat eerst na of zij bevoegd is van het verzoek kennis te nemen. Daartoe dient bepaald te worden of de gewone verblijfplaats ten tijde van het indienen van het verzoekschrift op 16 augustus 2019 was gelegen in Nederland of op Bonaire.

Op grond van artikel 38 lid 3 Statuut voor het Koninkrijk (hierna: Statuut) kunnen bij rijkswet regels worden gesteld over privaatrechtelijke onderwerpen van interregionale aard. Een dergelijke regeling ontbreekt echter. Op grond van een uitspraak van de Hoge Raad van 2 mei 2014 dient de Nederlandse rechter in dat geval wat betreft zijn bevoegdheid zo veel mogelijk aan te sluiten bij de in de internationale verdragen en EU-verordeningen neergelegde bevoegdheidsbepalingen. Alleen als dergelijke internationale verdragen en verordeningen ontbreken of zich niet voor overeenkomstige toepassing lenen, dient de Nederlandse rechter zijn rechtsmacht te bepalen met overeenkomstige toepassing van artikel 1 tot en met 14 Rv.

In deze zaak is sprake van een geschil over het gezag, dus over de ouderlijke verantwoordelijkheid. De rechtbank zal op grond van de uitspraak van de Hoge Raad in dit geval moeten onderzoeken of overeenkomstige toepassing kan worden gegeven aan de bevoegdheidsbepalingen van de Verordening (EG) 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003, Brussel II bis, of aan de bevoegdheidsbepalingen van het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 (HKBV 1996).

De rechtbank geeft eerst weer de uitgangspunten van het Hof van Justitie van de Europese Unie inzake de bepaling van de gewone verblijfplaats. Vervolgens beoordeelt de rechtbank de omstandigheden van het geval. Deze liggen als volgt.

De vader en de moeder hebben elkaar in 2015 op Bonaire leren kennen. De moeder woonde daar sinds september 2012, waar zij samen met haar vader een horecaonderneming exploiteert. De moeder is gedeeltelijk eigenaar van die onderneming. De vader werkte op uitzendbasis op Bonaire. Na een korte terugkeer naar Nederland is hij in februari 2016 weer naar Bonaire gegaan. In maart 2016 werd duidelijk dat de moeder zwanger was. Het kind is in november 2016 op Bonaire geboren. Partijen hebben tot oktober 2018 op Bonaire gewoond. De man is begin oktober 2018 alleen teruggekeerd naar Nederland. Hij is toen bij zijn ouders in Arnhem gaan wonen en vond werk in Nederland. De moeder had in die periode zakelijke problemen met haar onderneming op Bonaire. Zij heeft – mede daarom – in de zomer 2018 besloten om naar Nederland te gaan en te proberen haar relatie met de vader in stand te houden. Zij is eind oktober 2018 met haar dochter bij haar oom in Nederland gaan wonen. Zij en haar dochter zijn ingeschreven blijven staan op Bonaire. Haar werkzaamheden voor haar onderneming op Bonaire is zij blijven doen. In de maanden daarna hebben partijen geprobeerd hun relatie in stand te houden. De vader is bij de moeder (en oom) in Nederland komen wonen. Na een paar maanden eindigde de relatie op 1 januari 2019. De vader is daarop weer bij zijn ouders gaan wonen. Hun dochter is bij haar moeder blijven wonen en heeft nadien af en toe omgang met haar vader gehad. De moeder is met de dochter in de maanden mei en juni 2019 op Bonaire geweest. In die periode heeft zij besloten om terug te keren naar Bonaire en met haar vader de ondernemingen op Bonaire verder te exploiteren. Zij heeft dit met de vader besproken en hij heeft ingestemd met het besluit van de moeder om met de dochter terug te keren naar Bonaire. De moeder heeft daarop in de zomer 2019 haar vertrek naar Bonaire geregeld. Ook heeft zij daar een huis gekocht. Op 20 september 2019 zijn de moeder en het kind daadwerkelijk daarnaartoe teruggekeerd.

De rechtbank is van oordeel dat deze feiten en omstandigheden samen de conclusie rechtvaardigen dat de gewone verblijfplaats van het kind, die gelet op haar jonge leeftijd, nauw verbonden is met die van haar moeder, op Bonaire is gebleven ten tijde van de indiening van het verzoekschrift op 16 augustus 2019. Hoewel het meisje met haar moeder op dat moment feitelijk nog in Nederland verbleef, was op dat moment voldoende duidelijk dat de moeder met het kind korte tijd later definitief zou terugkeren naar Bonaire. De dochter heeft via haar moeder meer en sterkere banden met Bonaire dan met Nederland.

De rechtbank oordeelt verder dat het HKBV 1996 van overeenkomstige toepassing kan worden verklaard.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 30-10-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:4953

Zaaknummer: 486685 / FO RK 19-1293

RECHTSPRAAK

Meerderjarigenadoptie. Geen erkenning van de adoptiebeslissing uit Sri Lanka, gegeven in 1987. Wel eenpersoonsadoptie naar Nederlands recht, gelet op het uitzonderlijke karakter van de situatie waarin destijds de adoptie naar Nederlands recht niet kon doorgaan, omdat de ouders gingen scheiden. Nadien heeft de adoptievader het kind via een eenouderadoptie geadopteerd. De adoptiemoeder vraagt nu ook om eenouderadoptie.

De vrouw verzoekt eenouderadoptie van het 31 jaar oude adoptiekind. Zij voert daartoe het volgende aan.

De vrouw en de man hadden een relatie en zij zijn in 1986 met elkaar getrouwd om een kind te kunnen adopteren. Op 22 juni 1987 hebben zij het adoptiekind (X) geadopteerd naar het recht van Sri Lanka, waarna zij X mee naar Nederland mochten nemen. De eerste tweeënhalf jaar hebben de vrouw en de man met X in gezinsverband samengeleefd. Daarna is de relatie tussen de vrouw en de man verbroken en zij zijn in 1993 gescheiden. X bleef bij de man wonen en de vrouw is altijd betrokken geweest bij de verzorging en opvoeding van X. X verbleef in eerste instantie om de week een weekend bij de vrouw en naarmate X ouder werd nog meer.

De vrouw heeft gesteld dat in die tijd voor de adoptie naar Nederlands recht een vereiste was dat de ouders vijf jaar met elkaar waren getrouwd. Vanwege het verbreken van de relatie konden de vrouw en de man X niet meer samen adopteren naar Nederlands recht. Op het moment dat eenouderadoptie naar Nederlands recht mogelijk werd, heeft de man X geadopteerd. De vrouw was daarvan eerst niet op de hoogte. Om de verstandhouding tussen de man en de vrouw niet (verder) onder druk te zetten, heeft de vrouw destijds niet meer geprobeerd om zelf X te adopteren naar Nederlands recht.

Inmiddels is de verstandhouding tussen de man en de vrouw weer goed. In december worden zij opa en oma, want X is zwanger van haar eerste kind. Gelet hierop vindt de vrouw het belangrijk dat alsnog haar familierechtelijke band met X, en binnenkort met haar kleinkind, officieel wordt vastgelegd.

Gelet op deze voorgeschiedenis is de rechtbank van oordeel dat het recht doet aan de feitelijke situatie als de vrouw, net zoals de man, juridisch ouder wordt van X. Daartoe overweegt de rechtbank als volgt.

De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw tot erkenning van de buitenlandse adoptiebeslissing uit Sri Lanka af. Het is nu moeilijk te beoordelen of de buitenlandse adoptiebeslissing destijds aan de eisen voldeed.

Wat de adoptie naar Nederlands recht betreft voldoet het verzoek niet aan de eisen, omdat het adoptiekind meerderjarig is.

Volgens vaste jurisprudentie van het EHRM is het recht op adoptie niet een van de door het EVRM beschermde rechten. Dat een feitelijk gezinsverband niet wordt omgezet in een juridisch gezinsverband is op zichzelf niet in strijd met artikel 8 EVRM. Het enkele feit dat adoptie niet mogelijk is wanneer niet wordt voldaan aan de in de nationale wetgeving vastgestelde voorwaarden, kan daarom in beginsel niet worden aangemerkt als een ongeoorloofde inbreuk op het recht op *family life*. Het weigeren van een adoptie kan onder zeer bijzondere omstandigheden zo'n grote inbreuk maken op het bestaande gezinsleven dat toch voorbij kan worden gegaan aan het minderjarigheidsvereiste van artikel 1:228 lid 1 onder a BW. Het gaat dan om uitzonderlijke gevallen, waarin de weigering van de adoptie vanwege enkel de meerderjarigheid bij de indiening van het verzoek een ongeoorloofde inbreuk op het door artikel 8 EVRM beschermde gezins- en familieleven met zich mee zou brengen. De rechtbank vindt dat in deze zaak sprake is van zo'n uitzonderlijke situatie. De vrouw heeft X vlak na haar geboorte geadopteerd naar het recht van Sri Lanka en de vrouw is sindsdien onafgebroken betrokken geweest bij de verzorging en opvoeding van X. De rechtbank spreekt de gevraagde adoptie uit.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-10-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:4924

Zaaknummer: C/16/478051 / FO RK 19-447

RECHTSPRAAK

Kort geding. Kinder- en partneralimentatie. Tenuitvoerlegging bij lijfswang toegestaan.

De vrouw verzoekt onder andere om haar verlof te verlenen om de beschikkingen waarbij kinder- en partneralimentatie is bepaald ten uitvoer te leggen bij lijfswang tot het achterstallige bedrag van ongeveer € 16.500 is betaald.

Het hof overweegt hieromtrent als volgt. Met haar eerste grief komt de vrouw op tegen het oordeel van de voorzieningenrechter de uitvoerbaarverklaring bij lijfswang slechts toe te staan indien de man de in de uitspraak genoemde bedragen niet betaalt. Omdat de man bij inmiddels onherroepelijk geworden voorlopige-voorzieningsbeslissingen van de rechtbank van 13 november 2017 en 1 maart 2018 en de uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beschikking van de rechtbank van 25 juli 2018 onderhoudsbijdragen verschuldigd is tot een bedrag van € 21.253,85, andere mogelijke dwangmiddelen geen uitkomst bieden en er sprake is van betalingsonwil en niet van betalingsonmacht, dient zij verlof te krijgen om genoemde beschikkingen ten uitvoer te leggen bij lijfswang, aldus de vrouw. Anders krijgt de man een vrijbrief om, na betaling van het bedrag van € 5.000, het restant onbetaald te laten.

De man heeft hiertegen verweer gevoerd en zelfstandig gegriefd nu hij opkomt tegen de veroordeling tot betaling van de in de bestreden beslissing vermelde bedragen onder uitvoerbaar verklaring bij lijfswang. Hij heeft betoogd dat niet is voldaan aan de vereisten van lijfswang als dwangmiddel. Hij heeft hiertoe onder andere aangevoerd dat geen sprake is van betalingsonwil, maar dat hij niet in staat is om de bij eerdergenoemde beschikkingen opgelegde verplichtingen te kunnen voldoen.

In artikel 587 Rv is bepaald dat de rechter een dergelijk vonnis, een dergelijke beschikking of een dergelijke akte slechts uitvoerbaar bij lijfswang verklaart indien aannemelijk is dat toepassing van een ander dwangmiddel onvoldoende uitkomst zal bieden en het belang van de schuldeiser toepassing daarvan rechtvaardigt. In artikel 588 Rv is bepaald dat een uitvoerbaarheid bij lijfswang niet wordt uitgesproken indien de schuldenaar buiten staat is aan de verplichting waarvoor tenuitvoerlegging bij lijfswang wordt verlangd, te voldoen. Vooreerst geldt dat rechterlijke uitspraken dienen te worden nagekomen en dat niet geduld

kan worden dat personen die verplicht zijn tot het doen van een uitkering tot levensonderhoud, niet aan die verplichting voldoen. Toepassing van lijfswang om tot tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak te komen dient daarbij, gelet op het vrijheidsbenemende karakter van dit dwangmiddel, echter alleen te worden ingezet als *ultimum remedium*.

Het is niet aan het hof in de onderhavige procedure te beoordelen in hoeverre de rechtbank, in de beschikkingen waarvan uitvoerbaarheid bij lijfswang wordt gevorderd, de door de man verschuldigde alimentatie juist of onjuist heeft vastgesteld. Deze vraag ligt voor bij de daarover door partijen te voeren procedure in hoger beroep. De vraag die voorligt is of sprake is van betalingsonmacht of betalingsonwil ten aanzien van de vastgestelde alimentatie.

De man heeft nagelaten recente financiële gegevens over 2018 en 2019 over te leggen waaruit op betrekkelijk eenvoudige wijze de juistheid van zijn stellingen dat sprake is van onmacht volgt. Om die reden zijn de stellingen van de man niet aannemelijk geworden.

Het verweer van de man dat niet voldaan is aan de voorwaarde dat lijfswang slechts kan worden opgelegd als geen enkel ander dwangmiddel uitkomst biedt en zal bieden omdat de vrouw succesvol beslag heeft gelegd op de echtelijke woning faalt eveneens. Nu gebleken is dat de vrouw alle mogelijke dwangmiddelen heeft aangewend, de reeds gelegde (conservatoire) beslagen, op een enkele keer na, geen doel hebben getroffen en uit het door de vrouw gelegde beslag op de echtelijke woning op dit moment geen betalingen aan de vrouw voortvloeien die ertoe leiden dat zij in de behoefte van de minderjarige en zichzelf kan voorzien, is het hof van oordeel dat andere dwangmiddelen niet zullen baten en er geen ander reëel alternatief bestaat om tot tenuitvoerlegging van de beschikkingen te komen.

Het standpunt van de man, te weten dat het belang van de vrouw om over te mogen gaan tot lijfswang, minder zwaar weegt dan het belang van de man volgt het hof evenmin. De vrouw heeft in het kader van deze procedure, tegenover het betoog van de man dat de vrouw voldoende eigen inkomsten geniet en voorts haar eigen verdien capaciteit dient te benutten, voldoende aannemelijk gemaakt dat haar financiële situatie het bijstandsminimum betreft en zij behoefte heeft aan regelmatige betalingen van – in ieder geval – een door de man te betalen bijdrage. Dat, zoals de man heeft aangevoerd, de vrouw geld uit de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap zal verkrijgen, is een omstandigheid die niet op korte termijn tot verbetering van de financiële positie van de vrouw zal leiden omdat onduidelijk is op welke termijn hierin een beslissing te verwachten valt. Gelet hierop, acht het hof de door de man gestelde belangen bij niet toepassing van lijfswang minder zwaarwegend dan het belang van de vrouw.

Dit betekent dat naar het oordeel van het hof aan alle vereisten voor het opleggen van lijfswang is voldaan. Het verweer van de man dat een dergelijke maatregel niet in kort geding kan worden opgelegd, volgt het hof niet gelet op het bepaalde in artikel 586 Rv.

Het hof ziet, gelijk de voorzieningenrechter, gelet op alle feiten en omstandigheden in deze zaak alsmede gelet op het verstreckende karakter van dit dwangmiddel, aanleiding de uitvoerbaarverklaring bij lijfswang te beperken tot de door de voorzieningenrechter genoemde bedragen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 22-10-2019

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2019:3846

Zaaknummer: 200.260.236/01

RECHTSPRAAK

Niet met het gezag belaste vader geen belanghebbende in het hoger beroep tegen afwijzing van het verzoek van de GI tot verlenging van de ondertoezichtstelling, ook al was de oorspronkelijke ondertoezichtstelling op zijn verzoek uitgesproken in verband met de wenselijkheid van statusvoorlichting.

De ouders hebben een affectieve relatie gehad. Uit die relatie is de minderjarige in 2010 geboren. De vader heeft de minderjarige erkend. Het hof heeft bij beschikking van 26 april 2018 de minderjarige op verzoek van de vader onder toezicht gesteld in verband met statusvoorlichting. De kinderrechter heeft het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling afgewezen. De vader komt hiervan in hoger beroep.

De vader voert het volgende aan. De vader heeft op grond van artikel 1:260 BW een eigen bevoegdheid om een verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling in te dienen wanneer de gecertificeerde instelling (GI) daartoe niet overgaat. Het kan volgens hem niet de bedoeling zijn dat hem geen hoger beroep toekomt, indien de GI geen hoger beroep instelt tegen de afwijzing van het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling. Tevens heeft de vader aangevoerd dat hij belanghebbende is vanwege de omstandigheid dat de ondertoezichtstelling is uitgesproken in verband met het uitblijven van statusvoorlichting, zodat de ondertoezichtstelling mede is gericht op de positie van de vader in het leven van de minderjarige alsmede zijn wens om contact te hebben met de minderjarige.

Het hof overweegt als volgt. Met de regeling in artikel 1:260 BW is gewaarborgd dat de noodzaak van een verlenging van de ondertoezichtstelling ook bij uitblijven van een verzoek van de GI door een rechter wordt getoetst. De wetgever heeft echter (sinds 2015) de primaire bevoegdheid tot een verzoek om verlenging bij de GI gelegd. In deze zaak heeft de GI zelf ook van deze bevoegdheid om verlenging te verzoeken gebruikgemaakt (en dus vervalt de subsidiaire bevoegdheid van de vader). Na de afwijzing van het verzoek heeft de GI besloten daarvan niet in hoger beroep te gaan. Een (uitdrukkelijke) mogelijkheid voor de ouder zonder gezag om in dit soort zaken hoger beroep in te stellen kent de wet niet.

Voor zover de vader heeft aangevoerd dat hij als belanghebbende dient te worden aangemerkt omdat de ondertoezichtstelling is uitgesproken vanwege het uitblijven van statusvoorlichting, volgt het hof hem evenmin. Dat het doel van de ondertoezichtstelling is geweest het geven van statusvoorlichting, maakt niet dat de ondertoezichtstelling gericht is geweest op effectuering van het recht van de vader op *family life* met de minderjarige in de zin van artikel 8 EVRM dan wel op andere wijze het recht op *family life* beïnvloedt. De ondertoezichtstelling beperkt dan ook niet rechtstreeks een recht van de vader. Voor zover de vader nog heeft gesteld dat in het verleden *family life* tussen de minderjarige en hem is ontstaan, kan dat in het licht van het voorgaande niet tot een ander oordeel leiden, omdat dat niet afdoet aan de vaststelling hiervoor dat de beslissing over de ondertoezichtstelling de rechten die voor de vader voortvloeien uit artikel 8 EVRM niet raakt.

De vader wordt niet-ontvankelijk verklaard in zijn hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-10-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:8686

Zaaknummer: 200.263.502/01

RECHTSPRAAK

Schorsing uitvoerbaarverklaring bij voorraad. Het bestreden vonnis strekt onder andere tot verkoop van de echtelijke woning waarin de man met de minderjarige kinderen verblijft. De in dit kader te verrichten belangenafweging valt in het voordeel van de man uit. Het hof schorst de uitvoerbaarverklaring bij voorraad.

Partijen zijn gewezen echtgenoten. Zij waren in de wettelijke gemeenschap van goederen gehuwd. Bij beschikking van 21 november 2016 van de Rechtbank Rotterdam is – voor zover hier van belang – de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en is aan de man het voortgezet gebruik van de woning en inboedel gedurende zes maanden na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking toegekend. De echtscheidingsbeschikking is op 19 december 2016 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

In eerste aanleg is op verzoek van de vrouw de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap uitgesproken, waaronder de verdeling van de echtelijke woning. Daarbij is de man veroordeeld volledig mee te werken aan de verkoop en levering van de woning aan een derde op straffe van een dwangsom. Deze veroordeling is (niet gemotiveerd) uitvoerbaar bij voorraad verklaard.

Het hof overweegt als volgt. Het belang van de man bij schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden vonnis is volgens hem daarin gelegen dat hij tot de uitspraak in hoger beroep samen met de kinderen van partijen in de woning kan blijven wonen. Voor zover de vrouw dwangsommen zou innen, wijst de man op het risico dat – mocht zijn hoger beroep slagen – de vrouw de achteraf ten onrechte geïnde dwangsommen niet aan hem kan terugbetalen. Ook stelt de man dat hij belang heeft bij een eerlijk proces, nu in eerste aanleg door toedoen van zijn toenmalige advocaat geen hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden.

De vrouw heeft in eerste aanleg gesteld dat zij belang heeft bij voortvarende verkoop van de voormalige echtelijke woning, zodat zij kan worden ontslagen uit de hoofdelijke aansprakelijkheid ter zake de daaraan verbonden hypothecaire geldlening en zelf een koopwoning kan aanschaffen.

Het hof overweegt dat in het kader van de schorsingsvordering gesteld noch gebleken is dat het bestreden vonnis op een juridische of feitelijke misslag zou berusten. Het hof is evenmin gebleken van nieuwe feiten of omstandigheden van na het bestreden vonnis die ertoe zouden moeten leiden dat van de beslissing in eerste aanleg dient te worden afgeweken.

In de gegeven omstandigheden weegt naar het oordeel van het hof het belang van de man bij een schorsing van de uitvoerbaarverklaring bij voorraad zwaarder dan het belang dat de vrouw heeft indien het bestreden vonnis ten uitvoer wordt gelegd. Het hof acht van doorslaggevend belang dat de kinderen van partijen, waaronder volgens de genoemde beschikking van 21 november 2016 een minderjarige op dit moment in de leeftijd van 14 jaar, in de woning kunnen verblijven wanneer zij bij de man zijn, totdat in hoger beroep over de hoofdzaak is beslist. Dit biedt de man tevens de gelegenheid zich nader te beraden over zijn woonsituatie en die van de kinderen en de in dat kader te treffen maatregelen. In het licht van het vorenstaande acht het hof het door de vrouw in eerste aanleg gestelde belang minder prangend. Weliswaar zou zij liever op korte termijn in staat zijn een koopwoning aan te schaffen, vast staat echter dat zij op dit moment in ieder geval de beschikking over woonruimte heeft. Het hof schorst de uitvoerbaarverklaring bij voorraad voor zover in dit geding aan de orde.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 01-10-2019

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2019:2795

Zaaknummer: 200.261.792/01

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing. Na machtiging uithuisplaatsing is geen toestemming van de ouders nodig voor een vakantie van hun kinderen met het pleeggezin waar zij verblijven.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft een geschil voorgelegd met betrekking tot de uitvoering van de ondertoezichtstelling. De GI verzoekt de kinderrechter om vervangende toestemming te verlenen voor een vakantie in het buitenland voor de herfst- en kerstvakantie. De GI heeft daartoe aangevoerd dat de pleegouders graag met de kinderen op vakantie willen en de ouders daarvoor geen toestemming geven, omdat zij zelf ook niet met de kinderen op vakantie kunnen.

De vraag die de kinderrechter moet beantwoorden is of de pleegouders toestemming van de ouders nodig hebben om met de kinderen op vakantie te mogen, gedurende een ondertoezichtstelling met een machtiging tot uithuisplaatsing van de kinderen. De kinderrechter is van oordeel dat die toestemming niet nodig is. De kinderrechter is van oordeel dat in beginsel wel toestemming van een ouder met gezag nodig is om met een kind naar het buitenland te gaan. Dit is ook zo in de situatie dat één van twee ouders met gezag met het kind op vakantie wil. De ondertoezichtstelling brengt daar geen verandering in omdat die het gezag van de ouders (op enkele punten na) in stand laat. De machtiging tot uithuisplaatsing grijpt wel in in het gezag, in die zin dat de ouders dan niet meer mogen beslissen over waar het kind verblijft. De bevoegdheid om daarover te beslissen wordt door de machtiging tot uithuisplaatsing overgedragen aan de GI, binnen de grenzen van de machtiging. Als de machtiging strekt tot verblijf in een pleeggezin krijgt de GI daarmee ook de bevoegdheid om de pleegouders toestemming te geven om met de kinderen op vakantie te gaan. De ouders zijn immers niet meer bevoegd om te beslissen waar de kinderen verblijven.

Kanttekening: anders Rechtbank Den Haag 6 augustus 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:8131, PFR 2019-0209.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 30-09-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:4741

Zaaknummer: C/16/487274

RECHTSPRAAK

Pensioenverrekening Boon/Van Loon. Echtscheiding in 1991. Beroep op rechtsverwerking en op redelijkheid en billijkheid om de aanspraken op het pensioen niet te verrekenen, falen.

De vrouw en de man zijn van 26 juli 1984 tot 11 oktober 1991 met elkaar gehuwd geweest in algehele gemeenschap van goederen. In het echtscheidingsvonnis van 22 januari 1991 heeft de Rechtbank Den Haag de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en de scheiding en deling van de gemeenschap van goederen bevolen. De man heeft bij pensioenfonds ABP pensioen opgebouwd. Hij heeft op 24 juli 2014 de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. De vrouw heeft gevorderd dat de door de man opgebouwde pensioenrechten alsnog, conform *Boon/Van Loon*, zullen worden verdeeld.

In hoger beroep ligt de vraag voor of de man de door hem opgebouwde pensioenaanspraken met de vrouw dient te verrekenen. De man voert aan dat de rechtbank hem ten onrechte heeft veroordeeld om het door hem voor en tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdoms- en bijzonder nabestaandenpensioen met de vrouw te verrekenen, nu zij ten onrechte het door de man ingestelde beroep op rechtsverwerking en/of redelijkheid en billijkheid heeft verworpen. De vrouw heeft in 1990 aangegeven niets meer van de man te willen vorderen en zij heeft zich nimmer tot de boedelnotaris gewend voor de verdeling. De man mocht er dan ook op vertrouwen dat de vrouw haar aanspraken op zijn pensioenen na zo lange tijd niet meer geldend zou maken. Het zou verder uitermate onredelijk en (het hof leest:) onbillijk zijn als hij nu nog gehouden zou zijn opgebouwd pensioen met de vrouw te moeten verrekenen. De man heeft daar nooit rekening mee gehouden en dus ook geen enkele reserve kunnen opbouwen. De vrouw heeft slechts een vergeldingsmotief, wat blijkt uit haar gedragingen en uitlatingen. Deze maken dat het volstrekt in strijd met de redelijkheid en billijkheid wordt geacht dat de man nog enige gelden aan de vrouw zou moeten voldoen. De rechtbank had dit moeten betrekken in de beoordeling.

Het hof heeft als volgt overwogen. Tijdsverloop is volgens vaste rechtspraak onvoldoende om rechtsverwerking aan te nemen. Bijzondere omstandigheden zijn vereist als gevolg waarvan bij de man het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de vrouw haar aanspraak niet meer

geldend zou maken, hetzij dat de man in zijn positie onredelijk zou worden benadeeld ingeval de vrouw haar aanspraak alsnog geldend zou maken. Dat de vrouw zich nimmer tot de door de rechtbank in het kader van het gegeven bevel tot verdeling van de huwelijksgemeenschap benoemde notaris heeft gewend, is niet een zodanig bijzondere omstandigheid dat de man daaruit een gerechtvaardigd vertrouwen heeft mogen ontleen dat de vrouw geen aanspraak meer zou maken op een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen. Het gevorderde bevel tot verdeling houdt immers niet meer in dan dat (beide) partijen tot verdeling moeten overgaan. Ten aanzien van de gestelde uitlatingen in 1990 heeft de rechtbank overwogen dat de man geen andere feiten en omstandigheden heeft gesteld, zodat de rechtbank aan die stelling als onvoldoende onderbouwd voorbijgaat. Het hof verenigt zich met deze motivering. Ook in hoger beroep heeft de man zijn stellingen niet geconcretiseerd en onderbouwd. Met de rechtbank is het hof verder van oordeel dat het niet in strijd is met de redelijkheid en billijkheid indien de man nog enige gelden aan de vrouw moet voldoen, ook als daarbij het door de man gestelde vergeldingsmotief in aanmerking zou worden genomen. Het hof merkt daarover op dat de uitlating op de Facebookpagina onvoldoende is en niet specifiek verwijst naar de man. De uitlatingen van de vrouw aan de advocaat van de man zijn eveneens onvoldoende, nu deze uitlatingen alleen aan de advocaat van de man zijn gedaan. Over het gestelde niet kunnen opbouwen van een reserve oordeelt het hof als volgt. De rechtbank heeft overwogen dat de man geen inzage heeft gegeven in zijn financiële situatie en dat niet is gebleken van een zodanige terugval in inkomen dat verrekening niet in redelijkheid van de man kan worden gevergd. Daartegen is niet gegriefd en ook in hoger beroep heeft de man een dergelijke inzage niet gegeven. De grief van de man is dan ook gepasseerd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 16-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2019:2829

Zaaknummer: 200.246.265/01

Rechters: E.A. Mink, A. Zonneveld en S.H.M. van der Heiden

Advocaten: M.J. Meijer en L.J.W. Govers

RECHTSPRAAK

***Echtscheiding. Uitleg overeenkomst tot verdeling van de
huwelijksgoederengemeenschap. Geen vaststellingsovereenkomst.
Haviltex. Subjectieve wil van beide partijen. Redelijkheid en billijkheid
tussen ex-echtgenoten.***

De kern van het geschil tussen partijen in hoger beroep is of de man mede draagplichtig is voor de onderwaarde van de voormalige echtelijke woning van partijen op 12 juli 2011. Partijen geven ieder een andere uitleg aan hetgeen zij met betrekking tot deze woning hebben afgesproken in de door hen op 12 juli 2011 gesloten overeenkomst. Kort gezegd komt het erop neer dat de man van mening is dat bij die overeenkomst de woning aan de vrouw is toegedeeld en partijen voorts zijn overeengekomen dat de vrouw de op de woning rustende hypothecaire geldlening (hierna: de hypotheek) en de gehele onderwaarde voor haar rekening neemt. De vrouw is van mening dat op haar ingevolge die overeenkomst slechts een inspanningsverplichting rust om de woning aan haar toebedeeld te krijgen met ontslag van de man uit de hoofdelijke aansprakelijkheid van de hypotheek, waarbij de man de helft van de onderwaarde voor zijn rekening dient te nemen.

Het hof is van oordeel dat er in casu geen sprake is van een vaststellingsovereenkomst, zoals de man de overeenkomst heeft gekwalificeerd. Van een vaststellingsovereenkomst is slechts sprake indien partijen met die overeenkomst een einde willen maken aan een rechtens onzekere situatie. Naar het oordeel van het hof is daarvan in het onderhavige geval geen sprake, aangezien de overeenkomst betrekking heeft op de verdeling van de voormalige huwelijksgoederengemeenschap van partijen. Het enkele feit dat boven de overeenkomst het woord ‘vaststellingsovereenkomst’ is geplaatst, maakt niet dat de overeenkomst daarmee het karakter van een vaststellingsovereenkomst heeft. In het onderhavige geval gaat het over de uitleg van de overeenkomst, waarbij beide partijen een verschillende uitleg geven aan hetgeen schriftelijk is vastgelegd. Conform de rechtspraak van de Hoge Raad dient het hof overeenkomstig de Haviltex-maatstaf de visies uit te leggen die partijen geven met betrekking tot de schriftelijke vastlegging van hun overeenkomst (HR 13 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3303). In het *Haviltex*-arrest (HR 13 maart 1981, NJ 1981/635) heeft de Hoge Raad met betrekking tot de uitleg van overeenkomsten als volgt overwogen. De vraag hoe in

een schriftelijk contract de verhouding van partijen is geregeld en of dit contract een leemte laat die moet worden aangevuld, kan niet worden beantwoord op grond van alleen maar een zuiver taalkundige uitleg van de bepalingen van dat contract. Voor de beantwoording van die vraag komt het immers aan op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over een weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Daarbij kan mede van belang zijn tot welke maatschappelijke kringen partijen behoren en welke rechtskennis van zodanige partijen kan worden verwacht.

Bij de uitleg van de onderhavige overeenkomst is de subjectieve wil van beide partijen van belang. In casu is niet van toepassing de geobjectiveerde uitleg van *Lundiform/Mexx* (ECLI:NL:HR:2013:BY8101), nu er sprake is van een overeenkomst tussen twee natuurlijke personen. Wel speelt de redelijkheid en billijkheid tussen ex-echtgenoten een belangrijke rol bij de uitleg van hetgeen partijen met elkaar zijn overeengekomen.

Uit de overgelegde stukken volgt dat partijen bij de totstandkoming van de overeenkomst op 22 juli 2011 ieder zijn bijgestaan door een ervaren advocaat. De kennis van de advocaten kan naar het oordeel van het hof mede worden toegerekend aan partijen. Partijen en hun advocaten hebben tijdens de mondelinge behandeling bij de rechtbank op de gang overleg gevoerd. Hetgeen is overeengekomen is vastgelegd tijdens de zitting in aanwezigheid van partijen en hun advocaten. Bovendien is de overeenkomst door beide partijen ten overstaan van de rechter ondertekend.

Gezien de feitelijke gang van zaken met betrekking tot de totstandkoming van de overeenkomst heeft het hof de visie die de man geeft met betrekking tot de voorwaarden waaronder de voorwaarden waaronder de woning aan de vrouw is toegedeeld aannemelijk geacht.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 02-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2019:2833

Zaaknummer: 200.221.009/01

RECHTSPRAAK

Strand Lobben/Noorwegen

Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing van een drie weken oude baby. Baby geplaatst bij perspectiefbiedende pleegouders. Moeder is later getrouwd en kreeg tweede kind. In 2017 oordeelde een kamer van het EHRM dat artikel 8 EVRM niet was geschonden. Nu oordeelt de Grote Kamer dat artikel 8 EVRM vanwege procedurele tekortkomingen wel is geschonden. Contacten te beperkt om opvoedingscapaciteiten te onderzoeken. Te weinig rekening gehouden met de mogelijkheid van gezinshereniging. Standpunten over moeders opvoedcapaciteiten gebaseerd op verouderde deskundig adviezen. Gestelde kwetsbaarheid kind niet afdoende bewezen.

Klaagster, een alleenstaande vrouw die een hersenbeschadiging had opgelopen, baarde haar zoon in 2008. De raad voor de kinderbescherming vond dat ze hulp nodig had. Voor de geboorte stemde klagster in met opname samen met de baby in een moeder-kindhuis. Haar opvoedingscapaciteiten zouden daar worden geëvalueerd en begeleid. Na de geboorte ging klagster met haar zoon daarheen. Drie weken later trok ze haar toestemming in. De baby had een te laag gewicht, weinig energie en was uitgedroogd. Klaagster had geen aandacht voor hem. In oktober 2008 werd een spoedmaatregel genomen waarbij de baby bij pleegouders uit huis werd geplaatst. In maart 2009 werd de uithuisplaatsing verlengd. In december 2011 besliste de raad voor de kinderbescherming tot beëindiging van klagsters gezag en tot het vrijgeven van klagsters zoon ter adoptie. Deze administratieve beslissing hield stand bij de rechter in een uitspraak in februari 2012. De nationale rechter oordeelde dat ondanks verbetering in klagsters situatie zij nog altijd onvoldoende begrip had voor de bijzondere behoeften van haar zoon, die volgens deskundigen kwetsbaar was. De zoon was inmiddels gehecht aan de pleegouders, die hem sinds drie weken na de geboorte hebben verzorgd en opgevoed. Adoptie zou zijn gevoel van veiligheid bevorderen alsmede zijn ervaring dat hij bij de adoptieve ouders hoorde, overwoog de nationale rechter.

De moeder klaagde mede namens haar zoon bij het EHRM, maar op 30 november 2017

oordeelde een meerderheid van de kamer dat artikel 8 EVRM niet was geschonden. Zie PFR 2018-0014. Deze kamer overwoog dat klaagster niet had aangetoond dat haar opvoedingscompetenties in de loop van het kinderbeschermingstraject waren verbeterd. De besluitvorming was volgens de kamer conform artikel 8 EVRM. Op klaagsters verzoek werd de zaak naar de Grote Kamer verwezen.

De Grote Kamer beperkt haar aandacht tot beoordeling van de uitspraak van de nationale rechter in februari 2012. De Noorweegse rechtbank had geoordeeld dat klaagsters opvoedingsvaardigheden in de tussentijd niet waren toegenomen. Klaagster onderkende nog steeds niet dat ze haar zoon destijds heeft verwaarloosd. Weliswaar was ze intussen getrouwd en had ze een tweede kind gekregen. Dit vond de nationale rechter echter niet relevant voor de beslissing om haar gezag over haar eerste kind te beëindigen en de adoptie uit te spreken. De zoon was een kwetsbaar kind die behoefte had aan opvoeders die in staat waren om in zijn bijzondere behoeften te voorzien. Klaagster en haar nieuw gezin waren hiertoe niet in staat.

De Grote Kamer stelt voorop dat het belang van het kind de eerste overweging moet zijn. De Noorweegse autoriteiten hebben naar het oordeel van de Grote Kamer geen afweging gemaakt tussen de belangen van het kind en zijn biologisch gezin. In plaats daarvan richtten zij hun aandacht volledig op de belangen van het kind. De autoriteiten hebben geen serieuze aandacht besteed aan de mogelijkheid dat het kind met zijn biologische ouders herenigd zou worden. In dat verband merkt de Grote Kamer op dat de autoriteiten geen aandacht hebben besteed aan het feit dat klaagster inmiddels (in 2012) gehuwd was en een tweede kind had gekregen. In zijn beslissing van februari 2012 ging de nationale rechter uit van een aanname dat klaagster ongeschikt was om voor haar zoon te zorgen. In bepaalde opzichten kon worden getwijfeld of de aanname voldoende recht deed aan de feiten. De Grote Kamer merkt op dat de evaluatie van klaagsters opvoedingsvaardigheden gemaakt was op basis van de contacten tussen klaagster en haar zoon welke contacten zeer beperkt waren. Ondanks het feit dat de contactmomenten niet goed verliepen, werd geen actie ondernomen om de contacten op een andere wijze te laten plaatsvinden. Naar het oordeel van de Grote Kamer boden deze beperkte contactmomenten een smalle basis voor een oordeel over klaagsters opvoedcapaciteiten. Voorts waren de deskundigenadviezen meer dan twee jaar oud. Slechts een van de adviezen werd gebaseerd op de contacten en daarbij werden slechts twee contactmomenten betrokken. Klaagsters advocaat had om een nieuw deskundig advies verzocht, maar dit verzoek werd door de rechter afgewezen. Het ontbreken van recent deskundig advies beperkte in belangrijke mate de mogelijkheid om klaagsters opvoedcapaciteiten te beoordelen ten tijde van de rechterlijke beslissing in 2012. Gelet op deze gebreken kon klaagster naar het oordeel van de Grote Kamer niet worden verweten dat ze rechtsmiddelen bleef aanwenden. De rechtbank verwees naar de beschrijving van de kwetsbaarheid van de zoon door de deskundigen. Hij had

namelijk snel last van stress en had een grote behoefte aan een rustige omgeving en vele ondersteuning. Het is naar het oordeel van de Grote Kamer onduidelijk waarom deze kwetsbaarheid voortduurde, ondanks dat hij vanaf de vierde week van zijn leven bij pleegouders verbleef. De kwetsbaarheid van het kind had met meer nauwkeurigheid moeten worden aangeduid, aldus de Grote Kamer.

Gelet op de genoemde tekortkomingen oordeelt de Grote Kamer dat bij de besluitvorming onvoldoende rekening werd gehouden met alle belangen en meningen van klaagster en haar zoon.

Van zeventien rechters zijn dertien derhalve van oordeel dat de procedurele aspecten van artikel 8 EVRM zijn geschonden. Rechters Ranzoni, Yudkivska, Küris, Harutyunyan, Paczolay en Chanturia geven een afzonderlijke en met de meerderheid instemmende mening. Het oordeel van de meerderheid richt zich vooral op de procedure over gezagsbeëindiging en de beslissing om het kind ter adoptie te plaatsen. In belangrijke mate bleef de eerdere periode waarin beslissing werden genomen over de ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing buiten beschouwing. De meerderheid oordeelt zich niet bevoegd om over deze eerdere fase uit te spreken, aangezien klaagster tegen deze eerdere besluitvorming niet alle nationale rechtsmiddelen had uitgeput. Volgens de genoemde zes rechters in hun afzonderlijke mening gaat de meerderheid in deze redenering voorbij aan de realiteit. Zij oordelen dat de meerderheid de hele geschiedenis van de kinderbeschermingsmaatregelen bij de beoordeling had moeten betrekken. De meerderheid had moeten stilstaan bij het feit dat de tekortkomingen vooral gelegen waren in de eerdere periode. Een tekortkoming in het bijzonder is naar het oordeel van deze zes rechters het feit dat de autoriteiten van meet af aan geen rekening hielden met gezinshereniging maar zich volledig inzette op de opvoedingssituatie bij de pleegouders. Hierdoor was de beslissing in februari 2012 dat de relatie tussen klaagster en haar zoon was gebroken in feite automatisch en onafwendbaar.

Deze zes rechters sluiten zich aan bij het oordeel van de minderheid in de beslissing van de kamer van het EVRM. Daar oordeelt de minderheid dat de beslissingen over uithuisplaatsing van het kind op onverbiddelijke wijze tot de conclusie voerden dat het belang van het kind door adoptie werd gediend, daarbij een tijdsverloop scheppend die danig ongunstig was voor de hereniging van ouder en kind, die de beoordeling van de belangen van het kind beïnvloedde en die klaagster plaatste in een positie van conflict met de autoriteiten die geïnvesteerd hadden in de relatie tussen het kind en de pleegouders en uiteindelijk in de adoptie van hem. Naar het oordeel van de minderheid in de beslissing van de kamer kan de volgorde van gebeurtenissen die tot de adoptie hadden geleid onmogelijk buiten beschouwing blijven.

Tot slot kunnen deze zes met de meerderheid instemmende rechters (in de Grote Kamer) niet aansluiten bij de conclusie van de meerderheid dat slechts de procedurele aspect van artikel 8 EVRM zou zijn geschonden. Naar het oordeel van deze zes rechters had tevens bij de inhoudelijke aspecten van de zaak moeten worden stilgestaan. Een afwijkende mening wordt gegeven door rechters Kjølbro, Poláčeková, Koskelo en Nordén. Deze rechters sluiten aan bij het oordeel van de meerderheid in de kamer van het EVRM op 30 november 2017. Zij wijzen op het dilemma tussen het beginsel dat een uithuisplaatsing een tijdelijke maatregel is en het belang van het kind bij continuïteit dat naar mate de uithuisplaatsing langer duurt onverenigbaar kan zijn met terugplaatsing. De meerderheid in de Grote Kamer overweegt dat de nationale rechter te veel gewicht aan het belang van het kind heeft toegekend ten koste van klaagsters belangen. De afwijkende rechters nemen stelling met deze overweging. De meerderheid heeft zich hierdoor opgesteld als een vierde instantie en gaat daarbij voorbij aan de op de instanties rustende positieve beschermingsplicht. Naar het oordeel van de afwijkende rechters heeft de meerderheid te weinig rekenschap gegeven van het feit dat de nationale rechter beter geplaatst is om een belangenafweging te maken. Ook heeft de meerderheid een overweging gedaan alsof zij in bezit zou zijn van de deskundigheid van een psychologe.

Tot slot geven rechters Koskelo en Nordén tevens een afwijkende mening ten aanzien van het recht van klaagster om mede namens haar zoon bij het EHRM te klagen. Deze twee rechters wijzen op het feit dat de belangen van klaagster en haar zoon nogal met elkaar botsten. Deze rechters oordelen dat klaagsters klacht bij het EHRM niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden voor zover zij namens haar zoon procedeerde.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 10-09-2019

Zaaknummer: 37283/13

RECHTSPRAAK

R./P.

Gerechtelijke samenwerking in civiele zaken. Internationale rechtsmacht, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen over onderhoudsverplichtingen. Artikel 3 onder a en d Verordening (EU) 4/2009. Artikel 5 Verordening (EU) 4/2009. Drie verzoeken over echtscheiding, ouderlijke verantwoordelijkheid en onderhoudsverplichtingen bij één rechter aanhangig. Rechter oordeelt dat hij bevoegd is inzake de echtscheiding maar niet inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid. Prejudiciële vraag over de internationale rechtsmacht inzake onderhoudsverplichtingen. Rechter van de gewone verblijfplaats van gedaagde, tevens de gerechtelijke instantie waar hij is verschenen.

R. (moeder) woont in het Verenigd Koninkrijk en P. (vader) in Roemenië. R. en P., beide Roemeense onderdanen, zijn in augustus 2015 in Roemenië in het huwelijk getreden. Zij zijn respectievelijk moeder en vader van een kind dat in november 2015 in Belfast is geboren. Vanaf de huwelijksluiting tot het uit elkaar gaan hebben zij in Belfast gewoond. Na de scheiding in 2016 is vader naar Roemenië teruggekeerd. Moeder bleef met het kind in Belfast. Bij het Judecătoria Constanța heeft moeder verzocht om echtscheiding, vaststelling van hoofdverblijfplaats van het kind bij haar, dat zij alleen met het gezag zal worden belast en om kinderalimentatie. Vader heeft de bevoegdheid van de Roemeense rechter betwist. Met toepassing van artikel 3 lid 1 onder b Verordening (EG) 2201/2003 verklaarde de Judecătoria Constanța zich bevoegd vanwege de Roemeense nationaliteit van R. en P. om kennis te nemen van het echtscheidingsverzoek. Ten aanzien van het verzoek over de uitoefening van de ouderlijke bevoegdheid verklaarde deze rechter zich onbevoegd. Er was volgens deze rechter niet voldaan aan de voorwaarden voor prorogatie in artikel 12 lid 1 Verordening (EG) 2201/2003. Voorts oordeelde de Roemeense rechter dat de Britse rechter op grond van artikel 8 lid 1 Verordening (EG) 2201/2003 bevoegd was om over de verzoeken over ouderlijke bevoegdheid te oordelen, gelet op de gewone verblijfplaats van de minderjarige in Belfast

vanaf zijn geboorte. Betreffende het verzoek inzake kinderalimentatie verklaarde de Roemeense rechter zich bevoegd met toepassing van artikel 3 onder a Verordening (EU) 4/2009, gelet op verweerders gewone verblijfplaats.

De Roemeense rechter merkte op dat vader voor hem is verschenen zonder een exceptie van onbevoegdheid op te werpen. De rechter twijfelt of hij bevoegd is om kennis te nemen van het verzoek inzake kinderalimentatie. De prejudiciële vraag luidt: indien een rechter bevoegd is om echtscheiding uit te spreken en een andere rechter bevoegd is om over de ouderlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de minderjarige van die ouders te oordelen, is enkel die laatstgenoemde rechter bevoegd om kennis te nemen van een verzoek inzake kinderalimentatie?

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) overweegt dat in artikel 3 Verordening (EU) 4/2009 algemene criteria zijn vastgesteld voor de toekenning van bevoegdheid aan de gerechten van de lidstaten die uitspraak doen op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Daarbij gelden alternatieve criteria. Het HvJ brengt in herinnering dat Verordening (EU) 4/2009 tot doel heeft de bescherming van het belang van de onderhoudsgerechtigde, die als zwakste partij wordt beschouwd. Om die reden wordt de onderhoudsgerechtigde de mogelijkheid geboden om andere bevoegdheidsgrondslagen dan die genoemd in artikel 3 onder a Verordening (EU) 4/2009 te kiezen. De onderhoudsgerechtigde kan zijn aanvraag indienen hetzij bij het gerecht van de plaats waar de onderhoudsplichtige zijn gewone verblijfplaats heeft (art. 3 onder a), hetzij bij het gerecht van de plaats waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft (art. 3 onder b), hetzij wanneer het verzoek inzake onderhoudsverplichting een nevenverzoek is bij een verzoek inzake echtscheiding of ouderlijke verantwoordelijkheid (art. 3 onder c en d), hetzij bij het gerecht dat bevoegd is om kennis te nemen van respectievelijk één van beide procedures. In artikel 5 Verordening (EU) 4/2009 is voorts bevoegdheid vastgesteld van het gerecht van een lidstaat waarvoor de verweerder is verschenen, tenzij de verweerder uitsluitend is verschenen om de bevoegdheid van het gerecht te betwisten. Blijkens de bewoording van artikel 5 voorziet deze bepaling in een bevoegdheidsgrond met name wanneer de bevoegdheidsgronden in artikel 3 niet van toepassing zijn.

In de onderhavige zaak is het gerecht van verweerders gewone verblijfplaats bevoegd op grond van artikel 3 lid 1 onder a Verordening (EU) 4/2009 en tevens op grond van artikel 5 omdat verweerder bij het gerecht is verschenen zonder een exceptie van bevoegdheid op te werpen. De verwijzende rechter wenst te vernemen of hij nog steeds bevoegd is om kennis te nemen van het verzoek inzake kinderalimentatie ondanks het feit dat hij zich onbevoegd heeft verklaard om te oordelen over het verzoek tot het treffen van een regeling inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid. Het HvJ merkt op dat deze rechter zich onbevoegd heeft verklaard gelet

op de vaststelling dat aan de voorwaarden voor prorogatie in artikel 12 Verordening (EU) 2201/2003 niet was voldaan. De Roemeense rechter overwoog dat de gerechten van het Verenigd Koninkrijk met toepassing van artikel 8 Verordening (EG) 2201/2003 bevoegd zijn om kennis te nemen van een verzoek inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid. Uit het verwijzingsverzoek blijkt dat er geen verzoek bij die rechter is ingediend.

Het HvJ heeft eerder geoordeeld dat een verzoek inzake kinderalimentatie intrinsiek verbonden is aan een verzoek inzake ouderlijke verantwoordelijkheid (HvJ 16 juli 2015, C-184/14, EU:C:2015:479, PFR 2015-0304 (A)). Voorts heeft het HvJ eerder geoordeeld dat het gerecht dat bevoegd is inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid het best geplaatst is om het belang van het verzoek om kinderalimentatie te beoordelen en de hoogte van deze verplichting te bepalen afhankelijk van de toewijzing van het gezag en de hoofdverblijfplaats en het omgangsrecht (A, par. 43). Voorts heeft het HvJ in dezelfde uitspraak geoordeeld dat wanneer een echtscheidingsverzoek bij een gerecht in een lidstaat is ingediend en een verzoek ten aanzien van ouderlijke verantwoordelijkheid bij een gerecht in een andere lidstaat is ingediend, het verzoek om kinderalimentatie uitsluitend een nevenverzoek is ten aanzien van het verzoek inzake ouderlijke verantwoordelijkheid als bedoeld in artikel 3 onder d Verordening (EU) 4/2009 (A, par. 48). Uit dat arrest volgt echter niet dat wanneer een gerecht zich onbevoegd heeft verklaard ten aanzien van een verzoek over ouderlijke verantwoordelijkheid en een ander gerecht heeft aangewezen, dat alleen dat gerecht in alle gevallen bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek over kinderalimentatie. Die zaak waarover het HvJ in 2015 oordeelde had betrekking op de bevoegdheidsgronden in artikel 3 onder c en d Verordening (EU) 4/2009. Die uitspraak belet niet dat in de omstandigheden als in de onderhavige zaak bevoegdheid kan worden gegrond op artikel 3 onder a of artikel 5 Verordening (EU) 4/2009.

Deze conclusie volgt uit de opzet en doelstellingen van Verordening (EU) 4/2009. Het blijkt dat het de bedoeling is dat de bevoegdheidsgronden die in de Verordening wordt genoemd uitputtend zijn. De Verordening bevat immers geen verwijzing naar nationaal recht. Het is de bedoeling dat wanneer een gerecht concludeert dat hij geen bevoegdheid heeft op grond van een bepaalde grond in de Verordening dat hij vervolgens zal onderzoeken of bevoegdheid volgt uit een andere in de Verordening geregelde grond. Het is voorts niet de bedoeling dat een gerecht dat op grond van Verordening (EU) 4/2009 is bevoegd, de partijen verwijst naar een ander gerecht dat naar zijn oordeel beter in staat is om over de zaak te oordelen. Verordening (EU) 4/2009 kent geen bepaling vergelijkbaar met artikel 15 in Verordening (EG) 2201/2003. De gegeven uitlegging strookt met de doelstelling van Verordening (EU) 4/2009, welke voorziet in alternatieve, niet-hiërarchische, bevoegdheidsgronden, waarbij voorrang wordt gegeven aan de keuze van de verzoeker.

De keuze voor het perspectief van de bescherming van de onderhoudsgerechtigde weerspiegelt het Protocol van Den Haag van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen, namens de Europese Gemeenschap goedgekeurd bij Besluit 2009/941/EG van de Raad van 30 november 2009 (*PB* 2009, L 331, p. 17). Het HvJ heeft beslist dat dit protocol de onderhoudsgerechtigde in staat stelt om het op zijn verzoek toepasselijk recht te kiezen, door te bepalen dat het *lex fori* bij voorrang van toepassing is wanneer deze zijn verzoek bij de bevoegde autoriteiten van de schuldenaars verblijfplaats indient (HvJ 20 september 2018, C-214/17, EU:C:2018:744, punt 31 en 32, PFR 2018-0294 (*Mölk*)). Een uitlegging van Verordening (EU) 4/2009 waardoor alleen het gerecht dat bevoegd is inzake ouderlijke verantwoordelijkheid tevens bevoegd is om kennis te nemen van verzoeken over alimentatieverplichtingen doet afbreuk aan de mogelijkheid van de alimentatiegerechtigde om het verzoek in te dienen in het gerecht van zijn keuze. In de onderhavige zaak werd afbreuk gedaan aan de aanvankelijke keuze van de alimentatiegerechtigde om alle drie verzoeken bij een gerecht in te dienen, welke stuitte op de door verweerder opgeworpen exceptie van onbevoegdheid en van de onbevoegdverklaring ten aanzien van het verzoek over ouderlijke verantwoordelijkheid. De onderhoudsgerechtigde kan ervoor kiezen om zijn aanvankelijk verzoek inzake de onderhoudsverplichtingen dat is ingediend bij het gerecht waar het echtscheidingsverzoek aanhangig is gemaakt, in te trekken opdat de op het gebied van de ouderlijke verantwoordelijkheid bevoegde rechter ook bevoegd is ter zake van het verzoek inzake de onderhoudsverplichtingen. Of de onderhoudsgerechtigde kan ervoor kiezen om zijn verzoek inzake kinderalimentatie te handhaven voor het gerecht dat tevens uitspraak doet over het echtscheidingsverzoek, wanneer die tevens het gerecht is van de gewone verblijfplaats is van de schuldenaar-verweerder. Zo kan de onderhoudsgerechtigde tal van redenen hebben om een bepaalde keuze te doen, zoals toepassing van de *lex fori*, het gemak om zich in de moedertaal te kunnen uitdrukken, lagere proceskosten, het feit dat de aangezochte rechter kennis heeft van de draagkracht van de schuldenaar of een eventuele vrijstelling van exequatur.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 05-09-2019

ECLI: ECLI:EU:C:2019:666

Zaaknummer: C-468/18

Wetsartikelen: 3 onder a Verordening (EU) 4/2009 en 5 Verordening (EU) 4/2009